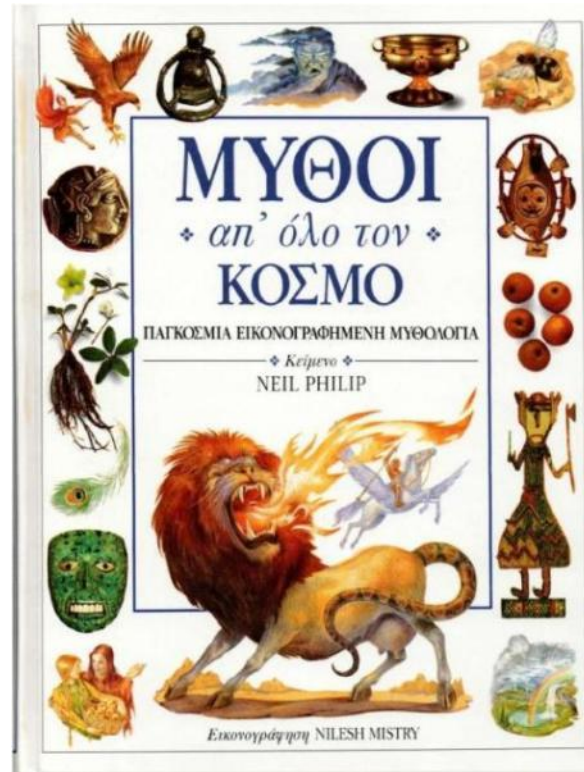

1.3. Ο Θεός δημιουργός του κόσμου

Β Λυκείου

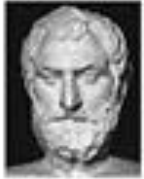
- Πώς δημιουργήθηκε το σύμπαν και ο κόσμος;
- Από πού προήλθε η ζωή στον πλανήτη μας;

Μύθοι για τη δημιουργία του κόσμου

Μύθοι λαών για το σύμπαν και τη δημιουργία του κόσμου

Οι Αρχαίοι Έλληνες για τη δημιουργία του κόσμου

Θαλής

Εμπεδοκλής

Ηράκλειτος

Επίκουρος

- Κατά το **Θαλή** το Μιλήσιο (6^ο αι. π.Χ) η αρχέγονη ουσία ήταν το **νερό**, από το οποίο τα πάντα προήλθαν και στο οποίο τα πάντα θα καταλήξουν.
- Κατά τον **Αναξίμενη** βασικό συστατικό του σύμπαντος είναι ο **αέρας**.
- Ο **Ηράκλειτος** τον (5^ο αι. π.Χ), εισήγαγε την έννοια της **φωτιάς**.
- Ο Εμπεδοκλής πρόσθεσε τη **γη** στα προηγούμενα στοιχεία του **νερού, του αέρα και της φωτιάς** και απέδωσε την προέλευση των πάντων σ' αυτά τα τέσσερα στοιχεία.
- Αν λάβουμε υπ' όψιν, ότι με τις λέξεις νερό, αέρας, φωτιά και γη δεν εννοούσαν αυτό που εννοούμε σήμερα, και τις τρεις καταστάσεις της ύλης και αντιστοιχίζοντάς την γη στην στερεά κατάσταση, το νερό στην υγρή και τον αέρα στην αέρια, ενώ η φωτιά αντίστοιχη της ενέργειας προκαλεί την μετάβαση από την μια κατάσταση στην άλλη, εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς πόσο κοντά στις σημερινές αντιλήψεις μας ήταν οι απόψεις τους.

Πηγή: [Περί ύλης](#)

Επικρατέστερες επιστημονικές θεωρίες για τη δημιουργία του κόσμου

Η ηλικία του Σύμπαντος, σύμφωνα με τους επιστήμονες, είναι 13 δισεκατομμύρια 798 εκατομμύρια έτη, συν ή πλην 37 εκατομ. έτη

- α) η **θεωρία της «μεγάλης έκρηξης»** (Big Bang Theory, Lemaitre 1927). Κατ' αυτήν το σύμπαν στην αρχή ήταν μια μικρή ομοιογενής και υπερσυμπυκνωμένη μάζα, η οποία εξερράγη, τα υλικά της εκτοξεύτηκαν στο κενό και σχηματίστηκε το απέραντο αστρικό σύμπαν με τους γαλαξίες.
- β) Η **θεωρία του παλλόμενου σύμπαντος** (Α. Σαντέιζ, 1965). Σύμφωνα με αυτήν το σύμπαν συστέλλεται και διαστέλλεται διαδοχικά και ομοιόμορφα κατά περιόδους δισεκατομμυρίων ετών. Στην τωρινή του φάση το σύμπαν βρίσκεται στη φάση της διαστολής.

Επιστήμη και Θεολογία

- Η επιστήμη περιορίζει την έρευνά της στο **πότε** και **πώς** δημιουργήθηκε ο κόσμος.
- Στα ερωτήματα όμως, **ποιος** και **γιατί** δημιούργησε τον κόσμο, αρμόδιες να δώσουν απάντηση είναι η φιλοσοφία και η θεολογία.

Η χριστιανική διδασκαλία για τη δημιουργία του κόσμου

- Αυτή πηγάζει από την Αγ. Γραφή και συμπυκνώνεται στο πρώτο άρθρο του Συμβόλου της Πίστεως «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων...».
- Αναλυτική, αλλά όχι επιστημονική, χωρίς να είναι αντιεπιστημονική, παρουσίαση του θέματος γίνεται στο πρώτο κεφάλαιο της Γένεσης (1, 1-31).

Εξαήμερος δημιουργία

- Η δημιουργία του κόσμου, κατά τη διήγηση της Αγίας Γραφής, έγινε διαδοχικά σε **έξι ημέρες**, οι οποίες είναι φάσεις που αντιστοιχούν σε μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Ο Μ. Βασίλειος στην Εξαήμερο τονίζει ότι *«είτε ημέρα πούμε είτε αιώνα είναι το ίδιο»*, γιατί δεν πρόκειται κατά κυριολεξία για ημέρες της εβδομάδας, αλλά για τεράστια χρονικά διαστήματα.
- Η δημιουργία έχει **δυναμικό** χαρακτήρα και ακολούθησε μια εξέλιξη από τα ατελέστερα και απλούστερα προς τα τελειότερα και συνθετότερα.

Γένεσις 1.1-5

- 1 Στην αρχή ο Θεός δημιούργησε τον ουρανό και τη γη.
- 2 Η γη όμως ήταν έρημη και ασχημάτιστη· ήταν σκοτάδι πάνω από την άβυσσο, και πάνω στα νερά έπνεε Πνεύμα Θεού.
- 3 Τότε είπε ο Θεός: «Να γίνει φως»· κι έγινε φως.
- 4 Ο Θεός είδε ότι το φως ήταν καλό και το χώρισε από το σκοτάδι.
- 5 Το φως το ονόμασε «ημέρα» και το σκοτάδι «νύχτα». Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· πρώτη ημέρα.

Δημιουργία ουρανού και γης

- Ο πρώτος στίχος είναι περιεκτικός και τονίζεται σ' αυτόν η δημιουργία του σύμπαντος από το Θεό.
- Το «εν αρχή» σημαίνει ότι προηγουμένως δεν υπήρχε χρόνος.
- Ο χρόνος αρχίζει με τη δημιουργία του κόσμου, που θα έχει και τέλος.
- Η δημιουργία του κόσμου από το Θεό έγινε «εκ του μηδενός», χωρίς να προϋπάρχει ύλη, γιατί πριν από αυτή δεν υπήρχε τίποτε παρά μόνο ο Θεός.
- Αιτία της δημιουργίας του κόσμου είναι η ελευθερία και η αγάπη του Θεού, με σκοπό τη συμμετοχή των δημιουργημάτων, και ιδιαίτερα του ανθρώπου, στη μακαριότητα του Δημιουργού.

καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν

- Με τη φράση «και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό» επισημαίνονται η αξία και η ποιότητα του έργου Του.
- Μέσα στη δημιουργία διαπιστώνεται η τάξη, η αρμονία και η σκοπιμότητα.
- Όλα έχουν δημιουργηθεί «καλά λίαν» με κάποιο σχέδιο και κάποια σκοπιμότητα.
- Πρόκειται για την οικολογική ισορροπία, όπου όλα τα όντα έχουν τον προορισμό τους και τη θέση τους στη δημιουργία.
- Αν διαταραχθεί αυτή η ισορροπία αυτό θα έχει ολέθριες επιπτώσεις για τη ζωή στον πλανήτη μας.

Το φως στο Χριστιανισμό

Το φως χρησιμοποιείται ως σύμβολο πολλών σημασιών από όλες τις θρησκείες από καταβολής κόσμου.

- Στην Αγία Γραφή χρησιμοποιείται κατά κόρον η λέξη «φως» για να δηλώσει ακόμα και τον ίδιο τον θεό.
- Ο Χριστός είπε *«Εγώ ειμί το φώς τού κόσμου, ο ακολουθών εμοί ου μη περιπατήση εν τη σκοτία, αλλ' έξει το φως της ζωής»*.
- Στο Σύμβολο της Πίστης αναφέρει *«...Φώς εκ φωτός θεόν αληθινόν εκ θεού αληθινού...»*.
- Αλλά και σε άλλα ιερά κείμενα γίνεται λόγος για φώς φωτίζον καρδίας, φώς οικτιρμών, φώς άδυτον, φώς ιλαρόν, φώς άκτιστον, αληθινόν, τριλαμπές, τρισήλιον, μοναρχικόν, μονοκρατές, απρόσιτον, ανέσπερον, αυτολαμπές κ.λ.π.
- Επίσης το φώς πού συνδέθηκε με το άστρο της Βηθλεέμ, τη Βάπτιση του Χριστού, τη Μεταμόρφωσή Του, την Ανάστασή Του, την Πεντηκοστή, μέχρι και το σημερινό Άγιο Φώς πού μεταλαμπαδεύεται κάθε χρόνο από τους Αγίους Τόπους στις κατά τόπους εκκλησίες.
- Εκατοντάδες είναι οι φορές πού η λέξη «φώς» απαντάται στα ιερά κείμενα.
- Το φώς συνδέθηκε με την γνώση, την αλήθεια, την δικαιοσύνη, τον παράδεισο, ενώ το αντίθετό του, το σκότος, συνδέθηκε με την άγνοια, το ψέμα, την αδικία, την κόλαση.

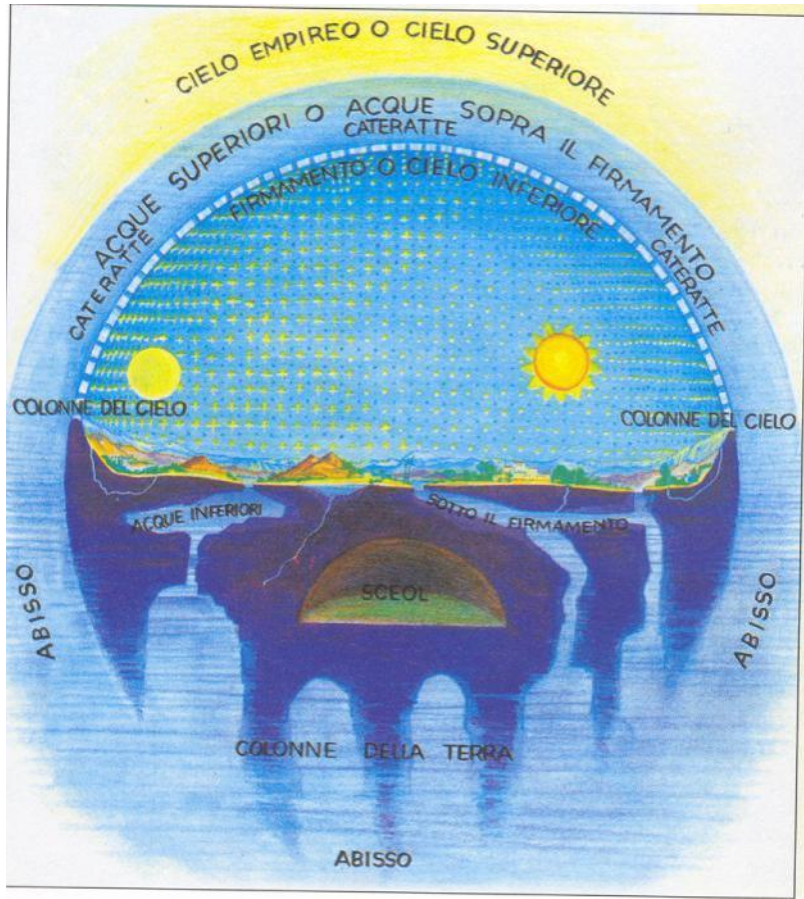
Πηγή: [Περί φωτός](#)

Το φως στην αρχαιότητα

- Ο Υπερίων, ο Απόλλων, ο Φαέθων, ο Δίας, και ο Προμηθέας συνδέθηκαν με το φώς. Είναι μάλιστα γνωστό το μαρτύριο του Προμηθέα επειδή αποκάλυψε στον άνθρωπο την φωτιά (= πηγή φωτός), πού αποτελούσε επτασφράγιστο μυστικό των θεών, τέτοια ήταν η σημασία του.
- Το ιερό πυρ άλλωστε διατηρείτο άσβεστο από την αρχαιότητα σε διάφορα μέρη της Ελλάδος, με ευθύνη ηλικιωμένων γυναικών στους Δελφούς, ενώ στην Ρώμη το φρόντιζαν στα ιερά της Εστίας οι Εστιάδες Παρθένες από την εποχή του Νουμά. Τα σημερινά καντήλια πρέπει να είναι κατάλοιπα αυτού του πανάρχαιου ιερού φωτός, πού η Ορθοδοξία ευφυώς υιοθέτησε.
- Ακόμα και τα σύγχρονα κράτη επιχειρούν να αντλούν ιερότητα και μυστικισμό από την Ολυμπιακή Φλόγα του Απολλωνίου Φωτός, όταν κάθε τέσσερα χρόνια διοργανώνουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες.
- Μια μικρή γεύση της αξίας του παίρνουμε, εάν κλείσουμε για λίγο τα μάτια μας, οπότε στερούμαστε την ευεργετική του επίδραση.

Γένεσις 1.6-8

- 6 Μετά είπε ο Θεός: «Στερέωμα να γίνει στα νερά ανάμεσα, για να χωρίζει νερά από νερά». 7 Έτσι κι έγινε· δημιούργησε ο Θεός το στερέωμα και χώρισε τα νερά που ήταν κάτω απ' αυτό, από κείνα που ήταν πάνω απ' αυτό. 8 Κι ονόμασε ο Θεός το στερέωμα «ουρανό». Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί· δεύτερη ημέρα.